

Jog & Fegyver

Az augusztusi számba eleve jogeseteket szántam és pont akadt is kettő, melyeknek nemcsak helyük lehet itt, hanem közérdeklődésre is számot tarthatnak. Az első egy teljesen lezárt ügy, a másik csak félig került lezárásra, de ezt már jelentős részsikernek lehet elkönyvelni. Mindkettőjükben azonos, hogy a hatóság kizárólag a benyújtott iratok alapján hozott pozitív döntést, anélkül, hogy érdemben tárgyalásba bocsátkozott volna, ami jelenleg meglehetősen ritka jelenség. Noha az ügyek példaértékűek lehetnek, senki ne vonja le belőle azt a következtetést, hogy máshol, máskor és mással is ugyanilyen kimenetelű eredmény fog születni.

A hiányzó flóbert

A történet egy szinte teljesen hétköznapi felhívással kezdődött. Az illetékes rendőrhatóság igazgatásrendészeti osztálya tájékoztatta az engedélyest, hogy a nyilvántartásuk szerint nem rendelkezik érvényes műszaki tanúsítvánnyal arra a fegyverre, melynek tartására 2004-ben engedélyt kapott. Most félretéve azt a kuriózumot, hogy végre sikerült találkoznom azon néhány személy egyikével, aki az addig értékesített többszáz ezer flóbert közül tartási engedélyt kért egy darabra, azért elgondolkoztató, hogy ha az engedély kiadásának évében volt érvényes és nyilván friss műszaki érvényessége, akkor az hova lett. Ha nem lett volna ilyen igazolása, akkor nem kaphatta volna meg a tartási engedélyt. Az engedélynek úgyszintén nyilvánvalóan nagyon újnak kellett lennie, mert 2004 előtt erre nem volt szüksége senkinek. A legszebb mégis az, hogy rögvest felhívták a figyelmét, hogy amennyiben a felhívásnak nem tesz eleget, akkor a viselési engedélyét bevonják. Ügyfelem - mert azért később az lett - tájékoztatta a rendőrhatóságot, hogy a flóbert fegyverét eladta és mellékelten csatolta is az adásvételi szerződését. Azért ezt, mert a flóbert fegyvert külföldre adta el, méghozzá egy szlovák állampolgár részére.

A fentiek következtében az igazgatásrendészet, ahelyett, hogy tovább keresgélte volna az iratszekerényben a műszaki alkalmasság igazolását – vagy esetleg utána nézett volna annak, hogy lehet-e a flóbert fegyverre viselési engedélyt adni, amit olyan bőszen be akar vonni-azonnal büntető feljelentéssel élt. A flóbert fegyvert értékesítő személyt a bűnügyi osztály rögvest meg is gyanúsította a Btk. 263/A.§.(1) bek.-be ütköző és az (1) bek c./ pontja szerint minősülő engedéllyel tartott lőfegyver, lőszer engedéllyel nem rendelkező személy részére történő átadással elkövetett lőfegyverrel, lőszerrel visszaélés büntettének elkövetésével.

A gyanúsítottat annak rendje-módja szerint ki is hallgatták, aki akkor még akként nyilatkozott, hogy nem kíván ügyvédet meghatalmazni (később ez az elképzelése némileg módosult) a rendőrség ezt a választ elfogadta és nagyvonalúan eltekintett afőlött, hogy a bűncselekmény büntetési tétele miatt a védelem kötelező. Ilyenkor, ha a gyanúsítottnak nincs meghatalmazott védője, a rendőrhatalóság köteles kirendelni részére egy helyi ügyvédet. A kihallgatás során - az immár gyanúsított pozícióban levő - közölte, hogy kinek és mikor adta el a flóbert fegyverét, majd a kihallgatás végeztével pánikszzerűen felkeresett abból a célból, hogy valami okosat kellene kitalálni.

Az adásvételi szerződés egyébként tartalmazta a fegyver összes azonosító adatán kívül az eladó és a vevő adatait valamint a vevőnek azon nyilatkozatát, hogy a vásárlással járó bejelentési kötelezettségének a saját lakóhelye szerinti illetékes hatóságnál tesz eleget.

Én úgy gondoltam, hogy itt igazából nincs mit tenni, hiszen már csak kettő különböző dolog közül kell valaminek bejönni. Az egyik az, hogy a rendőrség megtalálja a szlovák vásárlót, aki igazolja a vásárlás tényét bejelentve, hogy Szlovákiában a flóbert fegyver engedély nélkül tartható. A másik, hogy a rendőrség nem találja meg a szlovák vásárlót és akkor én jelentem be ugyanezt. Megegyeztünk, hogy a meghatalmazásomat a következő kihallgatáson becsatolom, amire már együtt fogunk elmenni.

Nem így történt, mert nem volt következő kihallgatás. Ügyfelem egy értesítést kapott a rendőrhatalosától, hogy a nyomozást lezárták (tehát nem megszüntették) és tájékoztatták az iratismertetés időpontjáról. Csakhogy ez az időpont már rég letelt, mire a tértivevényes hivatalos értesítést kézhez vette. Azonnal protestált az időpont miatt, de a rendőrségtől annyi választ kapott, hogy az iratok már nincsenek náluk, mert vádemelési javaslattal megküldték az ügyészségnek.

Én már az elején is tájékoztattam az ügyfelet, hogy flóbert ügyben értelmes bíró nem szabott még ki szabadságvesztést, ugyanakkor tudomásul kell venni, hogy ez is bizony benne van a pakliban, tehát a veszély ettől függetlenül nem minősült csekélynek.

Kénytelenek voltunk várakozó álláspontra helyezkedni, én némileg kényelmesebben, míg ügyfelemre ez egyáltalán nem volt jellemző. Csakhamar azonban megjött az ügyészségnek a nyomozást bűncselekmény hiányában megszüntető határozata.

A határozat részletesen ismerteti tényállást, aminek beidézéstől most eltekintetnék, részletesen ismerteti a vonatkozó jogszabályhelyeket - nevezetesen a 253/2004 (VIII.31) Korm.r 37.§. (1) bek, 38.§.(1) bek k./ pontja, 45.§.47.§.(2) bek.48.§.(1) bek.- valamint a Btk. 263/A.§.(1) bek c./ pontját kiemelve azon körülményt, hogy ez a bűncselekmény kizárólag szándékosan követhető el, nincs gondatlan alakzata. Ez azt jelenti, hogy amennyiben az elkövetőt gondatlanság terheli, akkor terhére a bűncselekmény elkövetése nem állapítható meg.

„A szándékosság fogalmi ismérve, hogy az elkövető tudata átfogja a törvényi tényállás valamennyi elemét. Ez az adott bűncselekmény vonatkozásában azt jelenti, hogy a gyanúsítottak tudatában kell lennie annak, hogy a lőfegyver értékesítése során kell-e, illetve milyen engedélyekkel kell rendelkeznie a vásárlónak, aki a jelen esetben külföldi állampolgár és hogy ezen engedélyek meglétéről neki meg is kell győződnie. Nem vitatható, hogy az adott Esetben gondatlanság terheli a gyanúsítottat, kellő körültekintés mellett a szükséges tájékozódás után ugyanis tisztában kellett volna lennie azzal, hogy a fegyver értékesítése során milyen módon kell eljárni. A bűncselekménynek azonban gondatlan bűnösséggel megvalósítható alakzata nincs, következésképpen felelősége ezen bűncselekményben nem állapítható meg.”

Így is jó lesz mondtam, habár nekem jobban esett volna, ha az ügyészség a szlovák jogszabályra hivatkozva mondta volna ki, hogy mivel a lőfegyver megszerzéséhez az adott országban engedély nem kell, így a jogalkotó akaratából a flóbert fegyver megszerzésére vonatkozó engedély megadottnak tekintendő.

Újabb fegyverlopás

Előre bocsátom, hogy az ügy még teljes egészében nem került lezárásra, csupán annak egy nem éppen elhanyagolható része, viszont az már helyből jogerős. A történet főszereplője a földtulajdonosi közösség hivatásos vadásza, aki egyben a vadászterületen gazdálkodó cég egyik tulajdonosa és vezetője is. A fegyvereit természetesen a lakásán levő bejelentett tároló helyen tárolta, de már korábban is kezdeményezte, hogy a munkahelyén levő – biztonsági őrrrel is védett - irodában levő minősített fegyverszekrény is tároló helyként működhessen. Mint minden vadkárveszélyes időszakban azon a nevezetes tavaszi napon is magával vitte otthonról a munkahelyére mindkét vadászfegyverét. A sörétest azért, mert mint a szalonka monitoringban részt vevő társaság vadásza kötelezve volt az elejtésre, a golyósat pedig azért, mert a kukoricát már elvetették és bizony ilyenkor a vaddisznó hajlamos arra, hogy rendesen végigtúrja a friss vetést. Végül is az esti órákban a vadkár elhárítás lett a fő feladat. A sörétes lőfegyverét az egyébként külterületen levő majorban a lezárt irodában hagyta, de persze előtte még elzárta a biztonságos fémszekrénybe, ahogy gondos vadászhoz illik. A majort felkészült, korábban a rendőrség állományába tartozott biztonsági őr őrizte, így nem volt mitől tartania.

Valamikor az éjszakai órákban *„ismeretlen tettes ablakbefeszítés módszerével behatolt az irodahelyiségbe és onnan a készpénzen kívül a fémszekrény felfeszítése után eltulajdonította nevezett személy olasz gyártmányú 12-es vadászlőfegyverét”*. Megjegyzendő, hogy abban az időszakban annak a megyének, azon a részén nem ez volt az egyetlen iroda, amit az éjszakai órákban kipakoltak.

A vadászatról visszaérkezőt így komoly meglepetés várta, ami miatt azonnal meg is tette a bejelentést a rendőrhatságnak. A rendőrségi reakció az olvasók előtt semmi újdonságot nem hozott. Azonnal szabálysértési eljárást indítottak ellene, mely során lőfegyverrel elkövetett szabálysértés miatt pénzbírsággal sújtották. Gondolom, az olvasók már tudják, hogy ennek milyen jogkövetkezményei vannak. Ezzel párhuzamosan közigazgatási eljárás keretén belül bevonták a fegyvertartási engedélyét és kötelezték a még meglévő öt vadászlőfegyverének leadására is. A biztonsági őr kihallgatásával még vártak vagy két hónapot, mert valószínűleg túl forró volt a nyom és nem mertek igazából hozzányúlni, hátha megég a kezük. Először a szabálysértési eljárást kellett gyorsan rövidre zárunk, hiszen a közigazgatási ügyszakban az I. fokú határozat elleni fellebbezés után várható volt, hogy a megyei rendőr-főkapitányság a határozatot helybenhagyja és csak ezt követően nyílik meg a bírósági út.

A szabálysértési eljárás során semmi újat nem találtunk ki. Mindent úgy írtunk le a szabálysértési határozat elleni kifogásban, ahogy azt a fentiekben vázoltam. Semmi lényeges dolgot nem tettünk hozzá és nem is vettünk el belőle. Ezzel egyidejűleg felkészültünk a tárgyalásra. Tárgyalásra azonban nem került sor. A bíróság a kifogásnak helyt adott és a szabálysértési eljárást megszüntette.

A rendőrség a szabálysértési eljárás (és a párhuzamosan folyó közigazgatási eljárásban is) abból indult ki, hogy az ellopott fegyvert a hivatásos vadász szabálytalanul tárolta, mert az nem a tárolóhelyen volt elzárva. A bíróság viszont azt mondta ki jogerős végzésében, hogy:

„A tárolóhelynek ott van jelentősége, hogy a fegyver tulajdonosa ott akkor is jogszerűen tárolhatja a fegyverét, ha fölötte nem tud felügyeletet gyakorolni. Az adott vadászterületre a hivatásos vadásznak hirtelen felmerült sürgős vadkár elhárítás miatt kellett kivinnie a golyós vadászlőfegyverét, míg a sörétest balesetvédelmi okokból nem vitte magával, hanem a biztonsági őrséggel őrzött irodájában zárta el. Mind az épület és mind az iroda külön-külön is biztonsági zárral zárható. A fegyver a zárt irodán belül rejtetten beépített minősített fegyverszekrényben volt elhelyezve. Az eljárás alá vont személy hivatásos vadász, ezért számára a lőfegyver munkaeszköz, amit rendszeresen magánál kell hordania, azonban nem minden esetben van rá szükség. Ez okból szükségszerű, hogy az a munkahelyén legyen és amikor nem használja akkor azt ott kell elzárnia. A fenti helyen kialakított tárolóhely engedélyezésének nincs törvényi akadály, az minden vonatkozásában megfelel a jogszabályi és biztonsági feltételeknek. Egyszeri alkalommal két fegyver elvitele a tárolás helyéről - ha az egyik fegyvert nem használják - nem jelenti azt, hogy vissza kell vinni a tárolási helyére, annak megfelelő őrzéséről kell gondoskodni, melynek az eljárás alá vont személy a páncélszekrényben történő elhelyezéssel eleget tett.”

Így aztán a szabálysértési ügynek vége. Ez egyben azt is jelenti, hogy ha a közigazgatási ügy nem a kívánalmaink szerint zárul, akkor a fegyvereket a földtulajdonosi közösség, mint vadászatra jogosult megvásárolja. A cég székhelyén engedélyeztetnek egy tárolóhelyet és a hivatásos vadász onnan fogja kivenni, mint lőfegyver használatára feljogosított alkalmazott a fegyvereket. Persze azért ne menjünk ennyire előre. Az I. fokú közigazgatási határozat ellen fellebbezést jelentettünk be, melyet a megyei rendőr- főkapitányság gyakorlatilag és érdemben helybenhagyott, miközben az I. fokú határozatot 8 nevesített ponton módosította, kijavította, kipótolt. Ennek során módosította az alaphatározatban megadott jogszabályt az I.

fokú hatóság hatáskörére vonatkozóan. Pótolta az I. fokú eljárás költségeire vonatkozó rendelkezést. Kijavította a jogorvoslati rendelkezésben a II. fokon eljáró rendőri szerv megnevezését. Pontosította a fellebbezési határidőre vonatkozó rendelkezést. Szűkítette a fegyverek leadására vonatkozó határidőt. Kijavította az alkalmazott jogszabályokra vonatkozó rendelkezést és pótolta a hivatkozott Ket. és Ftv. jogszabályi hivatkozásokat. Módosította az I. fokú hatóság megnevezését.

Gyakorlatilag a határozat minden rendelkezésébe belepiszkált a II. fokú hatóság kivétel ez alól, az, hogy a lőfegyvertartási engedélyt és a lőfegyvereket le kell adni. Igaz, akkor még nem voltak tisztában a bíróságnak a szabálysértési ügyet lezáró végzésével. Így azt a II. fokú határozat ellen benyújtott keresetlevélhez voltunk kénytelenek csatolni és úgy megküldeni az illetékes megyei bíróságnak

Tehát eddig van egy bírósági végzésünk, mely szerint mulasztás nem történt és van egy II. fokú rendőrhatósági határozatunk, hogy mégis történt mulasztás. Az ügy végleges lezárásáról természetesen be fogok számolni.

Dr. Bokros Gábor
ügyvéd